

Aan de leden van de gemeenteraad

Uw brief van

Uw kenmerk

Behandelaar

N. Koster

Onderwerp

Ons kenmerk

Datum

Taskforce sociaal domein

VERZONDEN 26 SEP. 2024

Geachte leden van de raad,

Tijdens de raadsinformatieavond van 10 september 2024 bent u geïnformeerd over de financiële situatie en aanverwante activiteiten in het sociaal domein. Hierbij is aandacht besteed aan de inzet van de "Taskforce Sociaal Domein" om grip op de uitgaven te krijgen. Wij hechten veel belang aan het werk en resultaten van deze Taskforce, gezien de grote impact die uitgaven van het sociaal domein hebben op onze totaalbegroting.

Aanvullend op de raadsinformatieavond informeren we u daarom graag over de concrete inzet van de Taskforce. Tijdens deze avond hebben we dit al kort aangestipt, maar we willen graag alle elementen van deze Taskforce toelichten. Zoals de portefeuillehouder heeft verteld op 10 september vinden alle maatregelen uiteraard plaats binnen de door u gestelde kaders in de verordening Wmo en Jeugdhulp. De complete set projecten en maatregelen die wij inzetten (programmaplan A en B) kunnen niet voorkomen dat wij structureel fors moeten bij begroten voor onze jeugdhulputgaven. Ook hierover heeft de portefeuillehouder u geïnformeerd. Juist daarom pakken wij onverminderd door met de Taskforce om zo te gaan voor maximale beheersbaarheid van de kosten. Over de voortgang en de opbrengsten wordt u geïnformeerd tijdens de begrotingsbehandeling en tijdens reguliere momenten van de P&C cyclus.

De maatregelen die zijn afgerond en nu in de praktijk worden gebracht zijn vooraf afgestemd met de Adviesraad Sociaal Domein en indien nodig en mogelijk ook met andere betrokken partijen.

Maatregelen en projecten vanuit de programmalijn 'Regie'

Met deze programmalijn wordt nagestreefd de gemeentelijke 'regiefunctie' op de inzet van alle hulp en ondersteuning in het sociaal domein te versterken. We hebben de volgende stappen gezet:

Gehandicaptenparkeerkaarten

Voortaan betaalt een aanvrager van een gehandicaptenparkeerkaart zelf het medisch advies. Het medisch advies wordt gegeven door een onafhankelijke partij en werd voorheen bekostigd door de gemeente. Diverse gemeenten rekenen deze kosten al langer door. De feitelijke afgifte van deze kaart vindt nog steeds plaats via de gemeente. Wanneer inwoners niet over voldoende financiële middelen beschikken om deze kosten te dragen is maatwerk vanuit de gemeente mogelijk.

Hulp bij het huishouden

Huishoudens die 125 minuten of meer aan huishoudelijke ondersteuning ontvangen krijgen een herindicatie. Via een onafhankelijk vastgesteld kader voor inzet van huishoudelijke hulp, onderzoeken we indicaties die boven deze uren zitten.¹ Dit kan betekenen dat de inzet van hulp bij het huishouden in de toekomst minder wordt dan dat iemand op dit moment ontvangt. We kijken daarbij goed naar wat iemand écht nodig heeft. Tegelijkertijd kijken we ook naar wat iemand zelf – of met behulp van het netwerk – kan. Inwoners die een herindicatie kunnen verwachten, krijgen de komende periode een brief met alle informatie. Op dit moment worden herindicaties gedaan voor 300 cliënten. Over het algemeen worden de herindicaties op een goede manier geaccepteerd door inwoners, waarbij het een reële mogelijkheid is dat de berichtgeving hierover, inclusief het moreel appel van uw raad, hierbij heeft geholpen. Nieuwe aanvragen worden beoordeeld op basis van het nieuwe beleid.

Woningaanpassingen

We hebben de regels voor de uitvoering aangescherpt en verduidelijkt zodat toepassing ervan op een eenduidige manier gebeurt. Dit betekent dat voor inwoners ook duidelijk is wat men van de gemeente kan en mag verwachten. Een woningaanpassing die samenhangt met een levensfase (bijvoorbeeld ouder worden en kleiner en gelijkvloers moeten/willen gaan wonen) is voorzienbaar. Deze woningaanpassingen worden als algemeen gebruikelijk beschouwd en hiervoor heeft men geld kunnen reserveren. Hiervoor wordt geen woonvoorziening verstrekt. Wanneer inwoners ten gevolge van plotseling opgetreden beperkingen onvoorzien met een verhuizing worden geconfronteerd, kan mogelijk een maatwerkvoorziening worden verstrekt. In alle andere gevallen gebeurt dat in beginsel niet. Wanneer inwoners recht hebben op een woningaanpassing (in niet voorzienbare gevallen), vergoedt de gemeente tot € 15.000. Indien de kosten hoger uitvallen, geldt 'het primaat van verhuizen'. Ook hier volgen wij de "best practice" van andere gemeenten

¹ Onafhankelijk vastgesteld kader inzet huishoudelijke hulp: een woning is in 125 minuten per week schoon en leefbaar bij gelijkvloerse woningen ligt dit op 95 minuten per week. Veel gemeenten in Nederland passen dit kader toe bij de indicatie van inzetbare uren voor hulp bij het huishouden.

Inzet door het PlusTeam

Alle inzet die wordt gedaan voor onze meest complexe casussen wordt extra getoetst op de zorgvuldigheid van het doorlopen proces. Naast de meest complexe casuïstiek gaat het hierbij ook om de duurste casuïstiek. Een groot deel van de door ons gecontracteerde zorg wordt hierbij ingezet door het PlusTeam. Het is daarom belangrijk volledig inzicht te hebben met betrekking tot de inzet en de kosten van deze zorg en een kwalitatieve controle te doen op de toepassing van het gemeentelijk beleid. We trekken hierbij samen op met onze inkoopregio en andere regiogemeenten.

Afstemming met andere verwijzers

Meer dan de helft van de kosten jeugdzorg die voor rekening van de gemeente komt, wordt niet door het CMD of PlusTeam ingezet, maar door (huis-)artsen of jeugdbescherming. Wanneer een kinderrechter een gezin onder toezicht laat stellen of bepaalt dat een jeugdige uit huis moet worden geplaatst, mag het CMD of PlusTeam hier niet op toezien en niet bepalen welke zorg aanvullend wordt ingezet, maar wordt dit gedaan door een 'Gecertificeerde Instelling' zoals Jeugdbescherming Brabant en de William Schrikker Groep. De Jeugdwet stelt namelijk dat "de gemeente niet mag treden in het oordeel van een verwijzer", dus de gemeente moet de kosten van deze zorg zondermeer voor haar rekening nemen. Het is daarom van belang om in een goede samenwerking met Gecertificeerde Instellingen en onze lokale huisartsen te sturen op deze medische verwijzingen en de daarmee gepaarde uitgaven. Een goede afstemming met de huisartsen is en blijft noodzakelijk. Hun wachtkamer moet niet vollopen als gevolg van onze beleidswijzigingen. Gezamenlijkheid, afstemming vooraf en informatiedeling zijn daarom nodig.

Maatregelen en projecten vanuit de programmalijn 'Voorliggend Veld'

Sturen op inzet 'voorliggend veld' en 'voorliggende voorzieningen'

Met het 'voorliggend veld' wordt de 'nulde lijn' bedoeld: alles in het normale leven/ Denk aan school, het verenigingsleven, de GGD, cursusaanbod in gemeenschapshuizen en bij de bibliotheek, etc. Met deze programmalijn versterken we de beweging van tweede- naar eerste naar nulde lijn. We sturen dus op nog meer gebruik van het 'voorliggend veld' en voorliggende voorzieningen. We zetten niet automatisch ondersteuning of zorg in, maar kijken eerst met ouders en jeugdigen wat er binnen het 'normale leven' kan worden opgelost en of andere wetgeving passend is voor het oplossen van de hulpvraag. Zo faciliteren we de noodzakelijke maatschappelijke verandering (de normalisatie) uit de hervormingsagenda.

Voor gezinnen in Waalre die jeugdhulp nodig hebben kan dit verschillende dingen betekenen. Enkele voorbeelden:

- ouders willen graag een weerbaarheidstraining voor hun kind (kosten gemeente), maar in overleg gaat het kind eerst op judo om te werken aan zelfvertrouwen (kosten ouders, indien ouders deze kosten niet kunnen dragen kunnen zij gebruik maken van het sport en cultuurfonds);

- gescheiden ouders willen graag een bepaalde behandeling voor hun kind vanwege moeilijk gedrag (kosten gemeente), maar worden door het CMD of de huisarts eerst verwezen naar een mediator om te werken aan hun onderlinge communicatie (kosten ouders);
- een jeugdige die een behandeling heeft in een GGZ instelling (bijvoorbeeld Herlaarhof), moet deze afmaken bij een eerstelijnspsycholoog in Waalre (waarvan de kosten lager zijn voor de gemeente);
- een jeugdige woont in een instelling, deze geeft aan dat er 8 uur individuele zorg per dag nodig is. In zorgvuldig overleg met het PlusTeam wordt dit afgeschaald naar 4 uur per dag.

Er zijn zo nog diverse voorbeelden te noemen. Belangrijk is dat dit altijd zorgvuldig gebeurt door gekwalificeerde professionals. Zij zetten ondersteuning in volgens het principe "zo zwaar als moet, zo licht als kan".

Versterken toegang

Het project 'toegang' heeft als doel om het eerste gesprek met inwoners met een hupvraag zo hoogwaardig mogelijk in te richten. Daardoor kan bij dit gesprek direct worden verwezen naar een passende 'voorliggende voorziening', naar de juiste medewerker of naar een andere passende plek. Door het versterken van de triage (vaststellen van de aard en urgentie van de problematiek) wordt efficiënter gewerkt. Dat is fijn voor onze inwoners, maar draagt ook bij aan het voorkomen van onnodige kosten.

Programmalijs 'monitor sociaal domein'

De derde programmalijn is de 'monitor sociaal domein' die via een nieuwe applicatie doorlopend actueel inzicht geeft in de data van het sociaal domein. Denk hierbij aan aantallen cliënten, uitgaven, verwijzers en zorgaanbieders. U bent hierover geïnformeerd op 10 september en u ontvangt de rapportages van de monitor bij de documenten die wij u voorleggen vanuit de reguliere P&C cyclus.

Het actuele inzicht geeft het management en bestuur snellere en uitgebreidere mogelijkheden om trends te signaleren en in een continue verandercyclus (plan-do-check-act) daarop in te spelen. Het delen en verder uniformeren van dit instrument met de Dommelvallei+ gemeenten maakt betere onderlinge vergelijking mogelijk en levert daardoor ook een bijdrage in het meten van het effect van maatregelen en individuele verbetermogelijkheden.

Ten slotte

Via deze raadsinformatiebrief hebben we aanvullend op de raadsinformatieavond de belangrijkste zaken uit het programmaplan uitgelicht. Uiteraard is het programmaplan uitvoeriger en gedetailleerder. Het college blijft u periodiek informeren over de stand van zaken in het sociaal domein.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Waalre,

Gemeentesecretaris,

mr. drs. R.L. Franken

Burgemeester,

M.F. Oosterveer